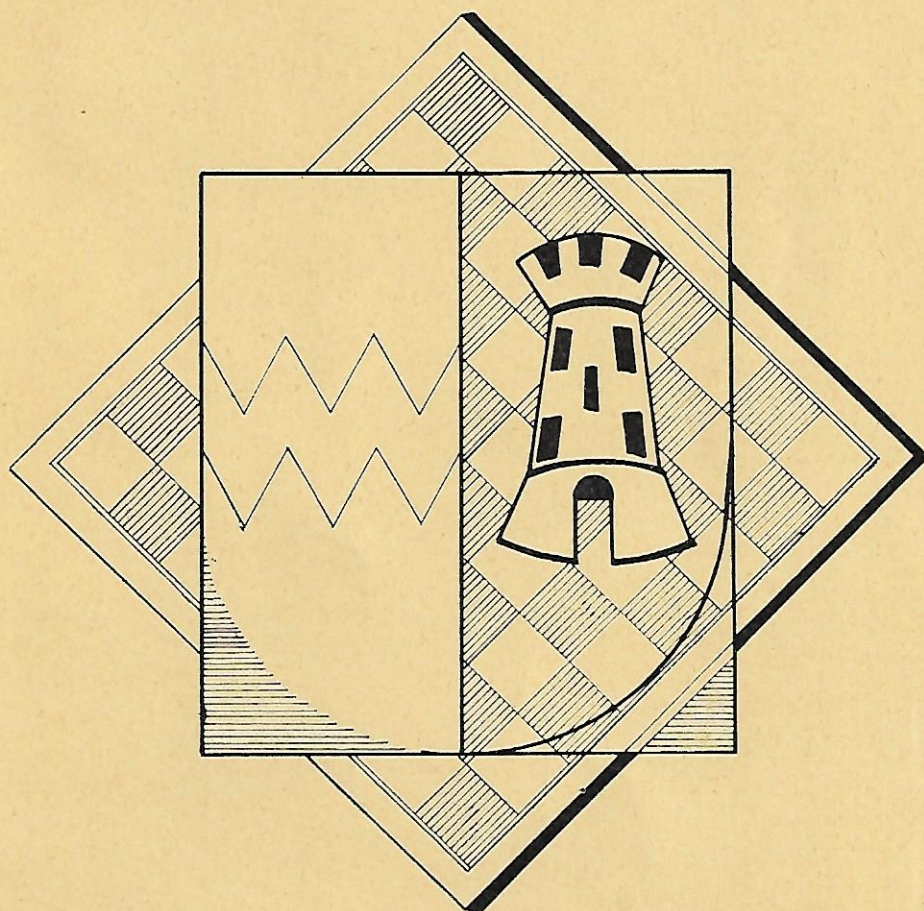

OVERSCHIE SCHAAKT

Maandblad van het schaakgenootschap OVERSCHIE

Hoofdredacteur: D. P. Liefhebber

-

Telefoon 267951

*Verenigingsavond elke vrijdag 20.00 uur,
Rotterdamse Rijweg 10, Overschie*

"OVERSCHIE SCHAAKT"

Maandblad van het schaakgenootschap Overschie - Oppericht: 23 januari 1936.
Hoofdredacteur: R.J. de Vrij jr., Merkelbachstr. 23, R'dam-3017, tel. 201726.

B e s t u u r :

VOORZITTER:	J.A.W. Hammer Boreelstraat 1c Telefoon 248322
SECRETARIS:	E.W. van Musscher Vierambachtstraat 110b Telefoon 259371
PENNINGMEESTER:	G.J. van Keimpema Erasmussingel 261 Telefoon 184954 Girorekening 693389
WEDSTRIJDLEIDER:	J.P. van Steenis West Sidelinge 296 Telefoon 280741
COMMISSARIS VAN MATERIAAL:	P. Noorlander v.d. Hilststraat 12b
LID:	M. Degeling Patijnstraat 14c Telefoon 156095 Girorekening 1592015

december 1969

Van de hoofdredakteur

Wéér een nieuwe hoofdredakteur. Het gaat hard, haast net zo snel als de knuppellaars. Waar is trouwens de knuppel gebleven? Doorgeven die handel! Maar goed, het is nu aan mij om te proberen "Overschie Schaakt" regelmatig te laten verschijnen. De wil is wel aanwezig maar het talent zit nog steeds bij D.P.L.

Het gaat op het ogenblik uitstekend met het eerste en tweede tiental van Overschie. Ooggetuigen hebben verklaard dat zij op 3 december 1969, de dag nadat Overschie I het Vlaardingse H.V.O. I had verslagen, bij van Steenis de Overschie-vlag hebben zien wapperen!

Nog een losse opmerking:

"Overigens ben ik van mening dat "Schanswijk" verwoest moet worden".

R.J. de Vrij jr.

Het Bestuur

van het Schaakgenootschap "OVERSCHIE" wenst alle leden, donateurs en sympathisanten, alsmede alle leden van ons orgaan Prettige Kerstdagen en een Voorspoedig 1970.

Ingezonden Mededeling

Verslaggevers gevraagd.

In een ambitieuze schaakclub in het westen van Rotterdam is nog plaats voor enige energieke verslaggevers.

Na gebleken geschiktheid (aantal glazen bier per half uur) zullen zij worden belast met het verslaan van de R.S.B.-wedstrijden van het tweede en derde tiental.

Geboden wordt een prettige werkkring met slechts 7 werkdagen per jaar en bier na afloop.

Aanmeldingen kunnen geschieden bij

R.J. de Vrij jr.

In Den Vreemde

Aan het Vijfheerenlanden-tournooi in Vianen werd net als vorig door vijf Overschie-spelers deelgenomen, waarvan Wilschut, ds Blonet en inzelf de vorige keer ook al present waren. De nieuwen, Krop en Beaufort, hebben het er echter het best afgebracht.

Men speelt daar in koppels, zodat de totaaltelling van twee spelers beslissend voor de prijzenverdeling is. De partijen duren dertig minuten, wat lang genoeg is voor een paar berekeningen, maar nog net kort genoeg om in troebel water te vissen. Ik kan iedereen het spelen van dertig-minuten-partijen, als overgang van normaal schaken op normaal vluggeren, van harte aanbevelen.

Het tournooiverloop was het gunstigst voor het koppel Krop-Beaufort, zij werden met vijf uit zes in hun poule onbedreigd (toen ik in de eerste ronde ging kijken stonden er alleen nog Overschie-dames op het bord, waarvoor de tegenstanders samen precies één toren compensatie hadden) winnaar. Dit leverde enige werkjes van de Neerlandse schaakliteratuur op.

Wilschut kan ik slechts summier vermelden, hij speelde samen met een (nog) niet-Overschieenaar en scoorde 2 uit drie in de C-groep.

Helaas had mijn koppelgenoot ds Blonet een slechte dag, door hoofdpijn geplaagd bleef hij op 0 staan, zodat mijn iets te gemakkelijk verkregen $2\frac{1}{2}$ punt geen waarde had. De beide eerste tegenstanders waren namelijk al zo vriendelijk om in de openingen stukken weg te geven. Dat ik, met dame tegen toren + loper voor, in de laatste partij nog voor remise moest knokken wordt graag vergeten door

Daan Smit

Zomercompetitie 1968 - 1969

Een wat vreemde titel voor de zomercompetitie, maar wij wilden u deze keer eens de twee partijen uit bovengenoemde competities voorschotelen die de heren Engelfriet en Nathans met elkaar hebben gespeeld. Zoals u nog wel weet won in beide competities Engelfriet de partij van de aanstaande kampioen. Je zou geneigd zijn aan te nemen dat Engelfriet precies weet waar de "Achilleshiel" van Nathans zit.

Toen Engelfriet deze partijen aan de hoofdredakteur zond deed hij daarbij een begeleidend briefje waaruit ik een klein stukje wil overnemen.

"De eerste partij is zo rommelig dat ik niet de moeite genomen heb alles uit te pluizen. Het offer ziet er goed uit, maar is - geloof ik - niet goed. Denk "maar dat jij (dat is dan Wout van Veen: RED.) d'r ook ingetrapt was. Dat ver-goedt nog iets; bovendien heb ik er een tientje voor gekregen dus is de massa "op mijn hand. Als je er de tijd voor hebt, zou ik het toch wel leuk vinden "als je 12. ... , Txd2?! afdoende weerlegde."

Zomer 1968. P.J. Nathans - L. Engelfriet.

1. d4	Pf6	4. a3	Pc6
2. c4	e5	5. Pf3	d6
3. dx e5	Pe4	6. exd6	Lxd6
De.Fajarowitz-variant		7. Pbd2	Lf5
van het Dudapester-		8. e3	De7
gambiet. Volgens de theorie		9. Pb3	0-0-0
niet voldoende voor gelijk spel			
10. Ld2	Le5	26. Dxd4	Pxd4
11. Dc1	The8	27. Tgf1	Le6
12. Le2	Txd2 ???	28. Tf4	g5
13. Pbx d2	Pxf2	29. Te4	f5
14. Kxf2	Lxb2	30. c5	fxe4
15. Dxb2	Dxe3 +	31. cxd6	cx d6
16. Kg3	Te6	32. Lh5	d5
17. h3	Tg6 +	33. Td1	Pc6
18. Kh2	Df2	34. Kg2	Kd7
19. Tg1	Tg3	35. Kf2	Kd6
20. Pg5	Txg5	36. Ke3	Lxh3
21. Pe4	Df4 +	37. Lf7	Le6
22. g3	Dxe4	38. Lh5	Pe5
23. Tae1	Dd4	39. Le2	h5
24. Dc1	Tg6	40. Lxh5	Pc4 +
25. Dd1	Td6	41. Kd4	Pxa3
		42. WIT geeft op.	

Sorry, er is zóveel commentaar op te geven dat ik maar geen commentaar geef. U mag het proberen. De schoen wringt waarschijnlijk het meest bij de 12e zet. Aldus

L. Engelfriet.

Zomer 1969. L. Engelfriet - P.J. Nathans

1. e4	e5	5. Lxc6	dx c6
2. Pf3	Pc6	6. Pxe5	Dh4
3. Lb5	Lc5	7. d4	Ld6
Hiermee is de Cordell-variant van het Spaans op de proppen gekomen. Hij is, hoewel kansrijk, niet voldoende voor gelijk spel.		Hier had zwart 7. ..., Dxe4+ kunnen proberen. Het beste lijkt dan 8.Kf1 gevolgd door de manoeuvre Pd2-Pf3	

4.	c3	f5	8.	0-0	fxe4
			9.	Db3	Dh5
De zet 9. Dh5 is noodzakelijk. Het toelaten van Df7+ om zo tot aanval te komen, faalt als volgt: 9. ..., Pf6; 10. Df7+, Kd8; 11. Dxd7, Tg8; 12. Dxd8!, Pxd8; 13. Lg5+, Dxd5; 14. Pf7+ en wit wint de kwaliteit.					
10.	Lf4	Pf6	17.	Lxc7	Le6
11.	Pd2	Pd5	18.	Lxb6	axb6
12.	Lg3	Df5	19.	d5	cxd5
13.	Pxe4	Lxe5	20.	cxd5	Ld7
14.	Lxe5	0-0	21.	d6+	Kh8
15.	Pg3	Dg6	22.	Dxb6	ZWART geeft op.
16.	G4	Pb6			

Commentaar bij deze partij was van

L. Engelfriet.

Bibliotheek

Zoals de meesten van u wel bekend zal zijn is het met onze club-bibliotheek maar bedroevend gesteld. Waar alle boeken en tijdschriften gebleven zijn mag Joost weten (volgens mij weet zelfs hij het niet! MD), maar weg zijn ze. Het bestuur meent dan ook dat er aan de opbouw van onze bibliotheek iets gedaan moet worden.

Om een begin te maken hebben enige lieden iets afgestaan uit hun privé-bezit. Ook heeft de penningmeester een "order" geplaatst voor de levering van vier nieuwe boeken: te weten de "Praktische Schaaklessen", de delen I t/m IV. Speciaal voor de beginnende schakers en zij die niet behoren tot de selecte groep die al alles weten en kennen, een zeer nuttige serie. Bovendien wordt het boek dat de Teleac-cursus schriftelijk moet begeleiden aangeschaft. Dit alles kon mede geschieden dankzij de opbrengst van de

TOTO

U weet nu tenminste dat u niet wekelijks voor niets uw kwartje(s) offert. Er zijn tot op dit moment, 26 november, al 470 kolommen ingevuld. Slechts 1 keer lukte het iemand om 10 goede uitslagen te voorspellen. Hiermee slaagde hij er tevens in de vette prijzenpot in de wacht te slepen. Om de inspecteur van de inkomsten en vermogensbelasting niet op zijn spoor te zetten zullen wij hem hier slechts aanduiden als Mister Fortune. Dat de clubkas, ongeacht de eventuele uitslagen, er altijd wel bij vaart, is u inmiddels misschien al duidelijk geworden. De regel is nl. dat steeds eerst een kwartje in de clubkas wordt gestort en het volgende in de Prijzenpot. De bloedtransfusie die middels de toto kon worden toegediend bedraagt tot op heden f 59.25. Aan u de taak (offers zo u wilt) dit bedrag tot astronomische hoogte te doen stijgen. Het is voor een goed doel. UW CLUB !

M. Degeling

FIESTA-DEL 'VITESSE-DE-CAISSA

Door een overbezet programma van de RSB-competitie in december en doordat ongelukkiger wijze (velen uwer zullen deze opmerking ongepast en niet terecht vinden voor een weekend van maar liefst vier dagen), ik zei dus ongelukkiger wijze, 2e Kerstdag valt op onze clubavond. Hierdoor is het niet mogelijk gebleken de snelschaakkampioenschappen van Overschie voor 1969 nog dit jaar te houden.

Dit betekent niet dat de heer Engelfriet op zijn lauweren kan gaan rusten, omdat hij zijn titel automatisch zou prolongeren. Nee, heer Engelfriet, wij zullen u tot de laatste ademtocht, hetzij de onze hetzij de uwe, bestrijden. Gezien de vele snode plannen die alom inmiddels zijn bevroed om u op listige en verantwoorde wijze van uw troon te stoten, moet ik u verzoeken de door u zo zuinig bewaarde en met veel liefde omringde WISSELZUIL op 2 januari 1970 aanwezig te doen zijn.

U allen leest dit goed. 2 januari 1970 zal wederom bovenstaand fiesta worden gehouden. Ik hoop dat uit het betoog dat ik hiervoor heb afgestoken iets van m'n enthousiasme op u is overgeslagen.

Natuurlijk, niet iedereen houdt zo geweldig van dat gejakker over de borden. Maar u bent toch clublid. U komt dus ook? Het gaat voornamelijk om het plezier. Geloof u mij maar dat je met een hele rits nullen aan de broek toch plezier kunt hebben gehad. Bovendien hebt u dan tevens een schitterende aanleiding om die vent waarvan u zo onfortuinlijk en onverdiend verloor in de gewone competitie, eens flink op z'n falie te geven.

Touwtjes om de broeken dicht te binden zullen in voldoende mate aanwezig zijn. Ook zullen weer een vracht aan prijzen (reeruggen, kalkoenen, overgeschoten Kersttollen) op de prijzentafel prijken.

Aanmeldingen worden gaarne ingewacht door M. Degeling op een clubavond of telefonisch (010-156095).

M. Degeling.

Overschie 1 - Schiedam 1

De eerste wedstrijd van het schaakseizoen 1969-1970 bracht Overschie in de ring tegen een tegenstander, die zo langzamerhand ons goed bekend is. Na de schamele $5\frac{1}{2}-4\frac{1}{2}$ van vorig jaar was het een duidelijk zaak dat Schiedam I geen zacht eitje was of een schaakkatje om zonder de bekende van Steenishandschoenen aan te pakken. Gedachtig het feit dat Overschie altijd een slechte start heeft was er voor de aanvang van het treffen slechts een gematigd optimisme. Hoe het ook zij, we hebben gewonnen. Weliswaar met een kleinst mogelijk verschil ($5\frac{1}{2}-4\frac{1}{2}$), maar de punten zijn binnen. En daar gaat het nou eenmaal om. Het is een overwinning zonder glans geworden. Lange tijd zag het er zelfs naar uit dat de zege Schiedam ten deel zou vallen. Dat Overschie uiteindelijk het zegebier kon gaan drinken had men te danken aan het feit dat enkele Schiedamse spelers in de finale van hun partijen minder sterk speelden.

Aan bord I had Nathans bepaald zijn dag niet. Hij speelde een Leningrader variant van een soort Hollands op Nathansgrondslag. Hij kwam naar mijn mening bepaald slecht uit zijn opening. Zijn opponent, Grevenbroek, hield dat openingsvoordeel goed vast, nam het centrum in handen en trachtte vanuit deze politiek van centralisatie tot aanval te komen. Peter verdedigde zich lange tijd fanatiek, maar naarmate de partij vorderde werd duidelijk dat hij voor een hopeloze zaak streed. Het eindspel, dat op het bord kwam, vertoonde helaas twee kenmerken voor Nathans: materiaalachterstand en slechte stelling. Dat was teveel. Hij gaf op.

Aan bord II het duel de Vrij-Planken. De Vrij speelde frank en vrij en Planken zaagde van dik hout de bekende schaakplanken. Deze combinatie mondde uit in een voor het oog rustige partij, waarin beide spelers positioneel voordeel trachtten te behalen. De Vrij kwam beter te staan, drukte knap op de Schiedamse zwakte, op e6 en in de spannende tijdnoodfase wist hij een pionnetje te winnen. Het materiaal was toen reeds zozeer gereduceerd dat het realiseren van zijn ongetwijfeld aanwezige winstkansen geen gemakkelijke zaak scheen.

Dat De Vrij dit lastige Paardeneindspel remise gaf, vond mede zijn oorzaak in de stand van de wedstrijd. Zijn remise bracht Overschie namelijk op de magische $5\frac{1}{2}$. Het was goed zo.

Aan bord III haarde Van Veen een welgeschapen remise. Een razend interessante partij met een zeer levendig middenspel en twee spelers, die zo actief mogelijk speelden. Ziehier het menu voor een uitstekende partij. Omtrent de vraag, wie beter stond, was tijdens de partij niet veel zinnigs te zeggen. Aanvankelijk was de zaak dermate gecompliceerd dat eventuele prognoses weinig zinvol waren. Maar plotseling wist de Schiedamspeler toch aan de leiding te komen. Hij kreeg aanval en velen, waaronder ondergetekende gaven geen cent voor Wouts kansen. Van Veen vocht echter goed terug, vond nog enkele actieve tegenzetten en even plotseling als de Schiedamse aanval was losgebarsten, was daar de remise. Een verdienstelijk resultaat voor Wout, maar ik vraag mij af of de Schiedamcrack de winst niet heeft laten glippen. Misschien kan de analyse ons het antwoord geven.

Aan bord IV zat en stond en liep en rookte Wilschut. Hij deed dat zoals we dat van hem gewend zijn. Pittig gekruid, maar zonder veel risico's. Hij speelde zijn Damegambiet naar een klein plus, maar het uitbouwen bleek een delicate zaak. Het geheel was plotseling een halfje geworden. Dat ik verder niet veel meer over deze partij kan zeggen, vindt niet zijn oorzaak in het feit dat deze partij zo weinig interessant was, maar domweg omdat ik er weinig van gezien heb. Never mind, nobody is perfect in goed Nederlands.

Onze nieuweling in de Overschiese bijt luistert praktisch altijd naar de naam Voorberg. Voor diegenen, die hem nog niet zo goed kennen, hij manifesteert zich door een omvangrijke hoeveelheid haar en een gedegen aanpak, daar waar het schaken aangaat. Dit houdt natuurlijk niet in dat ik suggereer dat hij andere dingen niet goed zou pakken. Het is hier niet de plaats om over dat pakken te spreken. Bovendien is de naam Cockie al lang niet meer gevallen. Sta mij toe dus terug te gaan naar het pakken op de 64 velden. De wijze waar op Voorberg dit deed verdient alle bewondering. Hij kreeg met de zwarte houtjes een Italiaans gepriegel met d3 voorgeschoteld, wat doorgaans een vervelende zaak is. Echter niet voor onze nieuwe aanwinst, die subliem speelde, al gauw de aanvalszeilen hees en met het Txf3 werd een aanvalscombinatie ingeluid, die snel en grondig de Schiedamse koning naar de eeuwige jachtvelden deed verhuizen. Een knap werkstukje !!

De eerste vijf bordes leverden dus een stand van $2\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ op. Hm.Hm.

Aan bord VI kwam de eerste punt voor Overschie. En wat voor één ! Hammer jr toonde daar een vorm, die hij in lange tijd niet heeft ten toon gespreid. Het werd een Siciliaan met Arnolamotieven (a3 ?!!) en het begin was voorzichtig, vooral van Schiedamse zijde. Die voorzichtigheid leek niet zo ernstig, maar door subtiel spel wist Arnold subliem het wat passieve spel van zijn opponent af te straffen. Hij kwam positioneel gewonnen te staan. Twee lopers van enorme kracht snoerden de zwarte koning in en langzaam, heel langzaam begon Arnold het karwei af te maken. Zeer gedegen kwam het punt er. Een fraaie prestatie.

Liefhebber Damegambieteerde aan het zevende bord. Het werd een tamme partij, waarin niet veel gebeurde. Door gewoon actiever te spelen wist Dick na ruil der Dames iets beter spel te krijgen. Dit resulteerde in pionwinst. Toen Liefhebber dit voordeel aan het uitbouwen was, maakte zijn tegenstander de fout een petit combinaison de L'Amateur te overzien. Er kwam een tweede pion op het plusconto en toen was het feit snel beslist. Een zege voor de Overschiespeler.

Engelfriet wist eveneens een punt te maken. Hij kreeg na een onregelmatige opening ruimtelijk voordeel en dat is iets wat je aan Bert niet mag toestaan. In een open stelling is hij op zijn best. Er kwam een levendig aanvalsspel op het bord met Engelfriet in de hoofdrol. Met een fraai slot bracht Bert de fanclub van het eerste in vervoering.

Bord IX werd een nederlaag. En dan nog wel van één van onze vaste puntenmakers Blónet. Hij had gewoon zijn dag niet, want tegenover het toch waarlijk niet ijzersterke spel van de Schiedammer kwam hij in moeilijkheden. Hij kreeg een zwakke Koningsstelling en ondanks het feit dat het een langdurige geschiedenis werd, zat er toch niet meer in. Blónet kon de bakens niet verzetten en leed een verdiende nederlaag.

Degeling vormde dit keer ons sluitstuk. Hij speelde vooruit, wat altijd een vervelende zaak is. Immers, hoe de uitslag ook is van zo'n vooruitspeler, het heeft meestal een verkeerde uitwerking op de rest van het tiental. Degeling kwam gewonnen te staan. Een fantastische aanvalsstelling en toch het sloeg niet door. En zoals dat zo vaak gaat, de aanvaller maakte een fout, verloor materiaal en moest zelfs in de verdediging (Dh2 !). Langzaam werd toen Degelings lot beslecht.

De nulli.

Resumerend een groot vraagteken achter dit Overschie.

Enkele spelers verrassend goed, enkele spelers verrassend slecht.

En toch kan deze combinatie van verrassingen de hooggespannen verwachtingen waarmaken.

Waar een wil is, is een weg. Alleen, die weg gaat langs Boulevard en niet langs hi, hi !

D.P. Liefhebber.

Across the skee trophee

Snelschaakkampioenschap

2 januari 1970

DE DATUM IS VASTGESTELD

De prijzentafel is vol

Iedereen moet komen

Iedereen komt

Buik komt, de bekerhouder

Nathans komt, de eerste van het eerste

Lou komt, ook de negende

v.d. Herik komt, de achtste van het eerste van een andere

PRETTIGE KERSTDAGEN

GELUKKIG NIEUWJAAR

Overschie

Het eindspel

Het is eigenaardig gesteld met het schaken in Overschie. Men praat en schrijft over openingen, varianten die wel of niet goed zijn, over combinaties waar zoveel mogelijk offers in voorkomen, maar schrijft zelden over eindspelen. Dit is wel begrijpelijk, want er wordt naar verhouding veel meer openingen en middenspel dan eindspelen gestudeerd. Er zit wel iets in; een geleerde opening kan men meestal al gauw toepassen. Op het toepassen van een geleerd eindspel moet men misschien jaren wachten. Toch wil ik met dit stukje proberen wat meer aandacht te trekken voor het eindspel dat m.i. ten onrechte een 2e plaats inneemt.

Een grote eindspelkennis is een voordeel in het middenspel met het oog op de afwikkeling naar een eindspel. U moet toch kunnen beoordelen of het eindspel gunstig of ongunstig zal staan als u zich op de afwikkeling hebt ingelaten. Een voorbeeld hiervan:

Capablanca - Eliskases Moskou 1936

Wit : Kg3, Dg4, Th3, Tg5, a3, b4, d4, e5, f4, h4
Zwart: Kg7, Dh6, Th5, Te7, a7, b7, c6, d5, e6, g6

Capablanca, een meester in de eindspelen, beoordeelde het toreneindspel na de mogelijke afwikkeling als gewonnen voor wit en ging er op in.

1. Txx5, Dxx5; 2. Dxx5, gxx5; 3. f5, exf5; 4. Kf4, Te6; 5. Kxf5, Tg6; 6. e6, Tg4; 7. Ke5, Te4+; 8. Kd6, Txd4; 9. Te3, en zwart gaf op.

U kunt uw grotere eindspel kennis vaak benutten door een remise eindspel te winnen.

Zie bijv. het eindspel van:

Bogoljubow - Thomas Hastings 1922

Wit : Kd6, Th7, c6
Zwart: Ke8, Ta6, a3

Wit speelde 1. Kc5, waarop zwart met Kd8 remise had kunnen maken, omdat op Kb5 zwart met a2 zou komen opdraven.

Thomas speelde echter 1. ... , A2 ? wat tot verlies had moeten leiden.

Er volgde 2. d7 Ta5+; 3. Kb6, Ta6+; 4. Kc5, Ta5+; 5. Kc6, Ta6+; 6. Kd5, Ta5+; 7. Ke6, Ta6+; en hier bood Bogoljubow remise aan wat Thomas accepteerde.

Wanneer Bogoljubow met de finesses van dit eindspel op de hoogte was geweest, dan had hij het gewonnen en wel zó:

8. Kd5, Ta5+; 9. Kc4, Ta4+; 10. Kb3, Ta3; 11. Kc2!!, Tc3+; 12. Kb2 en wint.

Op 11. ... , a1P+ volgt 12. Kb2 en wint eveneens. Wit verovert de pion op a2 en gaat terug naar zijn eigen pion om de partij te beslissen.

Ook kunt u een remise eindspel soms remise houden !!

Zie hiervoor het eindspel:

Tarrasch - Blümich Breslau 1925

Wit : Kh3, Ta5, h5
Zwart: Kb2, Tb4, a3

Wit gaf op gezien de dreiging 1. ... a2. Tarrasch had de partij echter remise kunnen houden met 1. h6, Tb6; 2. Th5, Tb8; 3. h7, Th8; 4. Kg4, a2; 5. Tb5+, Kc2; 6. Ta5, Kb3; 7. Tb5+, Ka4; 8. Tb7!, a1D; 9. Ta7+ met remise.

Het komt regelmatig voor dat men een verloren eindspel verliest. Dat is normaal wilt u zeggen ? Goed, maar meestal verliest u pas nadat de beterstaande partij u een kans op remise heeft gegeven, die u dan niet met beide handen heeft aangegrepen, bijv.:

Aljechin - Euwe 1935

Wit : Kc6, Ta7, a5
Zwart: Ke6, Tb1

Aljechin die in deze stelling met 1. a6 kon winnen, speelde 1. Th7?. Hierop had Euwe met 1. ... Ta1; 2. Kb6, Kd6; 3. a6, Tb1; 4. Ka7, Kc6 remise kunnen maken. Euwe speelde echter 1. ... Tc1+ en verloor. Hij maakte dus geen gebruik van deze remise kans.

U zult misschien denken dat als grootmeesters het al niet weten, wat moeten wij dan met eindspelkennis ? Dit is een jammerlijke gedachtenfout. Op elk ni-

veau komt het regelmatig voor dat de kansen in een eindspel zo vaak wisselen dat de partij meer weg heeft van "Mens erger je niet" dan van een schaakpartij. Daarom: "Doe ook eens iets aan het eindspel. U zult er uw voordeel mee doen!"

U kunt alvast beginnen met de bijdrage van msr. Nathans in dit blad en voor de volgende keer hebben we nog een heerlijke bijdrage van Jaap van de Herik, ge-
wezen- en toekomstig-lid !

R.J. de Vrij jr.

Telegram over Overschie 1 - De Zwarte Dame 1

Spanning-nog meer spanning-Hammer sr.- speech-eerste koffie-hoera-van Steenis rookt Camel-startschot door Takkenberg (waarom nooit het zingen van het door hem gekomponeerde klublied.

Bord 1. Nathans. Een Nathans opening. Heel sterk spel. Plotsklaps op Damevleugel. Boerwinst. Stevig uitbouwen. Zware sjek. Tijdnood. Gewonnen stelling. Afbreken. Gehoer. Pardon, auwehoeren. Een soort diplomatieke versierkunst. Degeling erbij. Van Steenis op zijn best. Ineens punt. Zeer verdiend. Leve Peter 1-0.

Bord 2. De Vrij. Onduidelijk. Hij is verloofd. Geen excuus. Toch leuk laveren. De Vrij iets beter. Schuifie, schuifie. Tijdnood. Zenuwachtig. Hup. Voordeel. Weg remise. $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$. O.K. Roel. $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$.

Bord 3. Van Veen. Kokette opening. Niet veel van te zeggen. Aanvalskansen voor Wout. Ja, ja, daar komt ie. Dh4 ?? Weg aanval. Tegenaanval. Vreselijk lastig. Schwindelen. Zalig. Wout minder maar toch kansjes. Kleine blunder bij laatste zet voor afbreken. Afbreken. Kletsen. Nul aan de broek. 0-1.

Bord 4. Wilschut. Positioneel openingetje. Typisch Wilschut. Krijgt voordeel. rang-klets-boem. Positionele dreunen. Leuk stukken spel. Wegvegen van opponent Een heel goede zege. 1-0.

Bord 5. Voorberg. Koningsindisch. Vreselijk spannend. Aanval op Koningsvleugel. Tegenspel op Damedinges. Hard tegen hard. Precair tijdnood. Remise $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$.

Bord 6. Hammer jr. Ingenieur. Copie van partij tegen Schiedam. Zeer sterk spel van onze Bergschenhoekker. Poept tegenstander finaal eraf. Komt dierentuin aan materiaal voor. Tegenstander geeft niet op. Afgeslacht. Zeer goed van Arnold. 1-0.

Liefhebber. Beter uit opening. Oerang oetang. Hee, wat zien ik. Combinatie ! Deugt geen lor van. Pionverlies. Afgang. 0-1.

Bord 8. Engelfriet. Opening met voordeel. Au, au. Fraaie Damewinst. Verbluffend sterk afgemaakt tegen slappe tegenstander. 1-0.

Bord 9. Blonet. Ouderwets positioneel. Komt langzaam beter. Moeilijk te realiseren. Eindspel met winstkansen. Afgebroken. Remise gegeven. $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$.

Bord 10. Degeling. SPAANS. Gesloten. Degeling in aanval. Kansjes. Doordouwen. Afgemaakt. Goede partij. 1-0.

Een zege van $6\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$. Kan nog beter. Maar, dit wel, hoera !!

STOP D.P.L.

Overschie 1 - Zwarte Dame 1 Bord 10

M. Degeling - P. Rijsdijk

Spaans.

- 1. e4 e5
- 2. Pf3 Pc6
- 3. Lb5 a6
- 4. La4 d6
- 5. 0-0 ...

Zwart kiest voor de Neo-Steinitz
Lokt de zet 5. ... Lg4 uit. Dit wordt dan beantwoord met 6. h3, h5 ?! Het is nu dit offer dat deze variant interessant maakt. Met deze speelwijze werd ik door zowel Korchnoi als Geller van het bord gevergd en ik had er wel enige ervaring mee opgedaan.

- 5. ... Le7
- 6. c3 b5
- 7. Lc2 Lg4

Wit heeft reeds een tempo gewonnen, direkt Lc2 ipv Lb3 en dan pas Lc2. Deze penning van zwart nu is bekend niet goed wanneer wit nog geen d4 heeft gespeeld.

- 8. d3 Pf6
- 9. Te1 0-0
- 10. Pbd2 Dd7
- 11. Pf1 Pd8

Tot zover bekende ontwikkelingsmotieven uit vele Spanjaarden. De maneuver met het witte paard was geen vinding van mij, doch zeer bekend. Van de zwarte terugtrekking naar d8 had ik nog nooit gehoord. Er moet toch ook een eerstekeer zijn.

- 12. Pg3 Pe6
- 13. h3 Lxf3

Eerst Pg3 om het terugtrekken van de witte loper naar h5 te voorkomen. Bovendien staat het paard hier (g3) gunstig voor een uitval via f5 op Le7 en zwarte rochade. Het zwarte paard op e6 verhindert nu een goede terugtrekking van Lg4 en verhindert ook een eventueel offer op h3. Slaan op f3 betekent echter dat de witte dame in stelling wordt gebracht. Maakt een gaatje voor zijn loper.

- 14. Dxf3 Tfe8
- 15. Pf5 ! Lf8
- 16. Ph6 + ...
- 16. ... Kh8
- 17. Pf5 Dd8
- 18. Lb3 h6
- 19. g4 Ph7

Tracht de zwarte rochadestelling uiteen te scheuren.

Brengt f6 in de stelling.
De witte loper op weg naar Te8 die ingesloten staat. Door h6 verzwakt zwart zijn rochadestelling en wit grijpt gelijk toe. Met g4 dreigt hij h5, waarna zwart het uiteen trekken van zijn beschermende pionnenketen niet langer kan tegen houden. Ph7 was dus verplicht.

- 20. Ld5 Tb8
- 21. Lc6 Peg5
- 22. Dg3 Df6
- 23. Lxe8 Txe8
- 24. h4 ! ...
- 24. ... Pe6
- 25. f4 ! Pxf4
- 26. Lxf4 exf4

En de kwaliteit is binnen.
Wit brengt de pionnenwals in beweging.
En zwart dreigt met g6 nog lang stand te gaan houden. Wat moet zwart anders spelen ? Er dreigde 26. g5 !!
Brengt een aardige grap in de stelling, want als wit op f4 slaat volgt g6 en het mooie paard op f5 gaat de mist in door de penning.

27. Dh2 ! ... Wit laat dus die pion staan. Bovendien blokkeert het zwarte "boertje" heel plezierig eventuele naargeestige plannen (voor Wit) van de zwarte Lady op f6. Maar er dreigt nu toch g6. Het paard heeft dan 1 vluchtveld, t.w. d4. Wanneer zwart nu c5 speelt om ook dit vluchtveld aan het paard te ontnemen, speelt wit Tf1 ! en nu volgt op g6; Pe3 of Pg3 waar het niet genomen kan worden door de penning van f4.
27. ... g5 Een slechte zet in een hopeloze stelling. Zwart blijft nu sowieso opgescheept zitten met een oersterk paard op f5.
28. Tf1 Le7 Waarom ? Deze zet maakt f8 vrij, zodat eventueel de zwarte toren zijn monarch te hulp kan snellen. Helaas bindt Le7 óók de zwarte dame aan de dekking van die looper terwijl de zwarte dame broodnodig is voor verdediging van de restanten van het koningshuis.
29. hxg5 hxg5 Zo gaat de h-lijn open.
30. Tf3 Dg6 Als de dame niet moet dekken, dan staat de toren toch heus gepend.
31. Th3 Kg8 ? geeft op. De zwarte dame gaat verloren na 32. Th6 en dan ziet zwart van verdere strijd af.

M. Degeling.

Geknutsel met torens

Deze keer voor de verandering van mijn hand een artikeltje over torens en voornamelijk de activiteiten van dit stuk als het bord met stukken er uit ziet als een uitgevallen tandenborstel: het eindspel.

Men ziet een illustratie van het bekende Tarrasch-dogma (bij Tarrasch spreekt men van dogma's, bij andere groten van regels of thema's).

De toren achter de eigen vrijpion. Hier komt met name het verticale aspekt van de toren kijken; dat hierbij ook het horizontale element een rol speelt wordt vaak vergeten. We bekijken de stand:

Wit : Kg2-Tb2 en pionnen cpa5-f4

Zwart: Kg7-Tc3 en pionnen op c5-f7

Deze stand kwam voor in het toernooi te Monte Carlo 1902. De tegenstanders waren Marco en Mańczy. Wie wit had weet ik niet. Zwart aan zet maakt eenvoudig remise met 1. ... Ta3; 2. Tb5,c4 etc.

Met wit aan zet echter:

1.	Ta2 (Tarrasch)	Tb3	2.	a6	Tb8
3.	a7	Ta8	4.	Ta6 !	

Men ziet de horizontale werking van de toren waar in de inleiding op gewezen werd; de zet belemmert Kg7-f6-f5 met tegenkansen. De opmars c5-c4 enz. is zinloos aangezien de pion door de witte koning wordt opgepeuzeld.

4.	... f6	f6	5.	Kf3	Kg6
6.	Ke4	c4	7.	Kd4	Kf5
8.	Kxc4	...			

Nu volgt op 8. ..., Kxf4 9. Txf6+, Ke5. 10. Ta6 en wint. De witte koning stapt naar b7. Ook 8. ..., Ke4 9. Kc5,f5 10. Ta4+ en uit.

8.	...	Kg4
9.	Kd4	...

Sneller wint 9. Kb5,f5; 10. Ta4,Txa7; 11. Txa7,Kxf4; 12. Kc4. Het duurt nu iets langer met hetzelfde resultaat.

9.	...	Td8	10.	Ke4	Te8+
11.	Kd5	Ta8	12.	Ke6	f5
13.	Ke5	Te8+	14.	Te6	Tc8
15.	Te7	Kh5	16.	Tf7	geeft op.

Een zelfde thema (horizontale en verticale werking) vindt men in de volgende partij:

Wit : Kg3, Tb4, h6

Zwart: Ka7, Ta5, a6

We schrijven 1968 en zijn Ybbs; de witte houten worden door A.M.J. van de Berg beroerd, de leider van de zwarte stukken is ene Rosino, italiaan. De partij is afgebroken in bovengenoemde stand, waarbij zwart een zet heeft afgegeven. Zwart heeft niet beter dan snel de h-pion te stoppen.

Niet 1. ...,Th5; 2. Th4 en uit, maar :

1.	...	Tc4(ofd4)	2.	h7	Tc8
3.	Th4	Th8	4.	Th6 !	

Zeer belangrijk: 4. Kg4 levert geen winst op wegens 4. ...,Kb6 ! 5. Kg5,a5 6. Kg6,Kb5 7. Kg7,Txh7+ 8. Txh7 a4 met remise.

Men controleer dit! Het voordeel van Th6 is dat de zwarte a-pion geïsoleerd van de zwarte koning moet oprukken.

4.	...	a5	5.	Kg4	a4
6.	Kg5	a3	7.	Kg6	a2
8.	Th1	...			

En uit, nietwaar ? Wit haalt de a-pion op en wint gemakkelijk. Zwart heeft echter een venijnige ressource, aangegeven door de bekende Demarre (zie artikel van Van den Herik in het feb.-nummer) daar ten onrechte Denane genoemd).

8.	...	Tb8 !	9.	Ta1	Tb6 +
----	-----	-------	----	-----	-------

Daar begint de ellende. Zwart blijft schaak geven en zodra de witte koning de g-lijn verlaat gaat de zwarte toren op de h-lijn staan met remise. Ook 9.Kg7 is niks: 9. ...,Tb7+ en zodra de witte koning naar de toren wil toelopen volgt Tb8 en promotie is weer verhinderd. Toch is er winst aanwezig dankzij de Bronstein grap.

10.	Kg5	Tb5+	11.	Kg4	Tb4 +
12.	Kg3	Tb3+	13.	Kg2	Tb2+
14.	Kf1 !!	...			

Nu volgt op 14. ..., Th2; 14. Txa2+ !!! De Bronstein-grap in zijn eenvoudigste vorm.

14.	...	Tb1+	er is niet beter
15.	Ke2	Tb2 +	
16.	Kd1	Tb1 +	
17.	Kc2	Txa1	
18.	h8D	...	

En wit veroverd altijd de zwarte toren dmv dame schaaks.

Tot slot nemen wij de stand:

Wit : Ke8, pion e7

Zwart: Kg7, Toren op de a-lijn; Wit heeft ook nog een toren en waar deze staat is beslissend voor de uitslag. Deze en volgende beschouwing geldt voor de zwarte koning op g7, dit is voor zwart het gunstigste, zo ook zijn toren op de a-lijn; zwart moet immers voornamelijk met "Seitenschachs" werken. Staat in deze constellatie de witte toren op de h-, f- of b-lijn, dan is de stand remise. Zwart blijft schaakgeven op de a-lijn; als de witte koning naar de toren wil toelopen speelt zwart zijn toren naar de e-lijn met remise. Staat de witte toren echter op de e-lijn, dan ontbreekt deze ressource en wit wint door naar de zwarte toren te lopen. Met de toren op de d-lijn wint wit als volgt: bijv. met zwart aan zet:

1. ...,Ta8+. 2. Kd7,Ta7+. 3. Ke6,Ta6+. 4. Td6,Ta8. 5. Td8 en op schaaks loopt de witte koning weer naar de zwarte toren toe.

Staat de witte toren op de c-lijn, dan kan wit hem bij schaaks op c7 plaatsen met winst; (N.B. de toren mag alleen niet op c6 of c7 staan; dit zal ik een volgende keer behandelen).

Nu dan een grap: De toren moet op de a-lijn staan, zoals we zagen.

In de stand:

Wit : Ke8, Tf1, e7

Zwart: Kg7, Tb2 met zwart aan zet.

Normaal zou de stelling remise zijn met de zwarte toren op de a-lijn. Nu niet. Speelt zwart: 1. .., Ta2; dan 2. Tg1+!, Kh7. 3. Tg4 en de manoeuvre 4. Kf7 of 4. Kd7 is niet te pareren, bijv. 3. ..., Td2. 4. Kf7 (dreigt promotie) dus 4. ... Tf2+. 5. Ke6, Te2+. 6. Kf6, Tf2+. 7. Ke5! Te2+. 8. Te4 met winst. Derhalve moet zwart in de gegeven stand spelen: 1. ... Tb8+. 2. Kd7, Tb7+. 3. Kd8, Tb8+. 4. Kc7, Ta8 en zwart heeft weer de ideale stand ingenomen en dreigt remise te maken. Bijv. 5. Te1, Kf7 enz. Echter, 5. Ta1 !!! Een donderslag aan heldere hemel want wit wint nu. Bijv. 5. ..., Txa1. 6. e8D met winst of 5. ..., Te8. 6. Kd7 met winst.

P.J. Nathans

De R.S.B.--competitie

Prom.klasse

Op maandag 1 december 1969 moest het eerste tiental van Overschie de mist in voor de uitwedstrijd tegen HVO 1. Mede door die mist waren we vroeg op pad gegaan en presteerden het zelfs, minstens 5 minuten vroeger dan de eerste HVO-er met 4 man hun clublokaal te betreden. Deze vroege opkomst wijst reeds op de geladen stemming waarin ons eerste voor "the big match" opkwam. Even over achten kon een compleet Overschie de strijd gaan aanbinden tegen de kampioen van vorig jaar. De gastheren kwamen nog even in moeilijkheden doordat zij ons geen notatiebiljet konden aanbieden; zodat wij onze te bedrijven reemruchte daden voor het nageslacht zouden kunnen vastleggen. Deze problemen konden nog worden opgelost door het aanbieden van briefpapier met het officiële HVO-hoofd daarop gedrukt. De problemen op de borden waren de meeste HVO-ers echter te machtig. Aan bord 1 werd Peter Nathans geconfronteerd met een Nimzoindier die hij met het scherpe Db3 bestreed; de Indier ging met zijn bevelvoerder op de knieën en na het afbreken toonde mesjeu N. de Indiër aan dat zijn Indisch hoofd spoedig zou vallen, waarop geachte Indier er de voorkeur aan gaf het bij genoemde mesjeu in de schoot te leggen. 0-1. Bord 2 werd bemand door Roel de Vrij die het Noors-gambiet kreeg voorgeschoteld, het weerlegde zonder dat zijn opponent ook maar ergens een sprankje hoop heeft mogen koesteren dit (inferieure?) gambiet in een gelijkwaardige stelling om te zetten. Roel stevende regelrecht op zijn punt af. Genadeloos! 0-2. Aan bord 3 zat Wout van Veen moeilijk te doen. Voor zijn tegenstander wel te verstaan. Daar Wout als laatste het HVO-strijdperk betrad meende hij er goed aan te doen ook als laatste te eindigen; hierin slaagde hij voortreffelijk. Zijn partij was de enige die niet die avond beslist werd; of eigenlijk wel, maar zijn tegenstander kon of wilde dat (nog) niet inzien. Ook huiselijke analyses brachten geen uitkomst. De telefoon bracht wel uitkomst en de kreet "I surrender" tot in het luisterend oor van een grijnzende van Steenis. Wout bleek dus zijn Engels te beheersen en bracht de stand op 0-3. Aan bord 4 kreeg Gerard Wilschut een vierpaardenspel met 4. Lb5 te verwerken. Dit wijst natuurlijk op een vredelievende wit-speler maar Wilschut meende dat hij niet voor niets zich vanaf Amsterdam had zitten opjutten om weer het volle pond te pakken. Het is echter bekend dat als een "Witte" van meet af aan op remise leert, hij daar moeilijk van is af te houden. Wilschut wist met 4. ... Lc5 nog leven in de brouwerij te brengen maar hij mocht geen gerstenat cogsten. Zijn tegenstander

wist zijn doel te bereiken en het eerste halfje binnen te slepen. $\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$. De nieuwe aanwinst Voorberg (zijn voornaam blijf ik u schuldig) zat aan bord 5 te bewijzen dat hij al helemaal is ingeburgerd. Hij gaf les, nee college, in het Tweepaardenspel in de Nahand. De HVO-er toonde zich geen al te oplettende leerling en het college van 15 zetten ging aan hem verloren; niet echter Voorbergs koningsaanval. Als een geknakt man verliet de HVO-er het bord. Wie niet? $\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$. Arnold Hammer bezette ons bord 6. In de stijl van A.C. Milan stelde hij zich enigszins passief op (Hongaarse verdediging) en liet de vijand komen. Deze "vijand" ontpopte zich "slechts" als een Ajaxied die zijn verdediging verwaarloosde. En plotseling, in een felle uitval, toonde Hammer zijn ware gedaante. De "vijand" had hierop geen verweer en streek het vaantje. Arnold Hammer blijkt met een score van 3 uit 3 dit seizoen in een grootse vorm te verkeren. $\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$.

DE OVERWINNING IS BINNEN !

Wie ook bijna het vaantje streek was Dirk Paulus Liefhebber. Het vaantje van zijn klok stond op "strijken" toen Liefhebber zijn op schitterende wijze verkregen winststelling (in 1 zet uit) ging vergooien. Weliswaar was hij het tijdnoodduiveltje nog juist te snel af, met zijn tegenstander speelde hij dat niet meer klaar. Met de voor zijn doen wel zeer magere score van 0 uit 3 zou men geneigd zijn te veronderstellen dat de vorm van Dick juist deplorabel te noemen is. Kop op Dick, het kan nog 4 uit 7 worden. De stand $1\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$. Achter bord 8 zat onze andere 100%-er. Bert Engelfriet kreeg, hoe is het mogelijk, het Koningsgambiet voor zijn combinatie neus. Alleen een volslagen leek kan het in zijn "harses" krijgen juist tegen Engelfriet zo'n scherpe opstelling te kiezen. Een gesloten opstelling is tegen deze knaap het parool en wees blij als je het zo weet te houden. De HVO-er kon dit natuurlijk allemaal niet weten en ging zonder parden ten onder. Dat hij met een vol stuk minder nog lang (irritant lang, maar hij heeft het recht) volhield is slechts voor de statistiek van belang. $1\frac{1}{2}$; $6\frac{1}{2}$. Aan de bordes 9 en 10 kwamen resp. Blonet en Degeling net verder dan een puntenverdeling. In een tamelijk verwarrende Hollandse verdediging (Bladelse variant kwam Blonet maar niet tot een behoorlijke aanval maar hield wel het wankel evenwicht in stand, vandaar die half. Degeling kreeg met een Konings-indier redelijk spel en op de 24e zet met niet te veel bedenktijd over een remise aanbod dat gezien de te verwachten uitslagen werd geaccepteerd. Dat zijn tegenstander een verkeerd plan in het hoofd had kon hij niet voorzien en zijn idee hoe wit verder moest handelen bleek voldoende voor de half die ook nu op het wedstrijdformulier kon worden genoteerd. Al met al zijn wij nu vrij wel zeker de degradatie ontlopen. Als we nu nog van Europoort 3 winnen zijn we daar zeker van en kunnen heel misschien gaan denken aan een plaatsje bij de eerste drie volgens

M. Degeling.